

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1	
Migracje w ujęciu teoretycznym	15
1.1. Problemy teorii migracji	15
1.2. Migracje poakcesyjne – zjawisko i typologie	18
1.3. Modele migracyjne – przyciągania i wypychania	22
1.4. Sieci migracyjne i transnarodowość	25
1.5. Migracje powrotne	28
Rozdział 2	
Polscy reemigranci – przegląd badań	36
2.1. Główne nurty i problemy w badaniach nad migracjami powrotnymi	37
2.2. Reemigracje poakcesyjne	40
2.3. Reemigranci w perspektywie lokalnej – przypadek województwa śląskiego	49
2.4. Typologie migrantów poakcesyjnych	54
2.5. Perspektywy powrotu	56
Rozdział 3	
Metodologia prowadzonych badań	58
3.1. Zastosowane metody i narzędzia badawcze	60
3.2. Zasady doboru próby badawczej	62
3.3. Analiza materiału badawczego i jej ograniczenia	65
Rozdział 4	
<i>Homo Erasmus</i> – czyli rozwojowy aspekt migracji	68
4.1. Miejsce emigracji w biografii respondentów	70
4.2. Emigracyjna szkoła życia	74
4.2.1. Lekcja języka	75
4.2.2. Lekcja poczucia własnej wartości	76
4.2.3. Lekcja funkcjonowania w wielokulturowym społeczeństwie	78
4.2.4. Lekcja życzliwości i zaufania	80
4.2.5. Lekcja odmiennej temporalności	84
4.2.6. Lekcja innej kultury organizacji	86
4.2.7. Lekcja mobilności	90
4.2.8. Lekcja własnej kultury	92
4.2.9. Lekcja oikologiczna	94
4.3. <i>Mamy fajne doświadczenie życiowe</i> – czyli wnioski	96

Rozdział 5

Znaczenie pracy dla emigrantów – <i>homo oeconomicus</i>	100
5.1. <i>Pieniądze są ważne, ale...</i>	102
5.2. <i>Od pacybuta do cwaniaka...</i> – doświadczenie pracy na emigracji	109
5.3. Praca w systemie wartości migrantów	111

Rozdział 6

Sieci migracyjne – rodzina i znajomi	117
6.1. Udział rodziny i znajomych w procesie decyzyjnym migrantów	120
6.2. <i>W kościele dużo Polaków się spotykało...</i> Sieci migracyjne na emigracji	123
6.3. <i>Fejsbuki i inne...</i> Utrzymywanie relacji z rodziną i znajomymi w kraju pochodzenia	130

Rozdział 7

<i>Ludzie są różni</i> – czyli doświadczenie wielokulturowości	136
7.1. Wymiary identyfikowanych odmienności	138
7.2. <i>My jesteśmy tylko Polakami</i> – czyli poczucie marginalizacji	144
7.3. <i>Między swemi, w obcej ziemi</i> – czyli etniczny autoportret	145
7.4. <i>Różnorodność uczy ludzi</i> – stosunek do wielokulturowości	151
7.5. <i>To jest właśnie ciężkie pytanie</i> – Polska jako kraj imigracji	158
7.6. <i>Każdy równy, byle fajny</i> – podsumowanie	161

Rozdział 8

Poczucie sprawstwa i decyzyjności u reemigrantów	163
8.1. <i>To mój film...</i> Poczucie sprawstwa i decyzyjności w kontekście decyzji migracyjnych	165
8.2. <i>Byłem wszystkim...</i> Sytuacja zawodowa migrantów	173
8.3. <i>No shame, ziomeczku...</i> Wpływ migracji na poczucie sprawstwa i decyzyjności	178

Rozdział 9

<i>Welcome home</i> . Readaptacja jako wyzwanie	182
9.1. <i>Should I stay or should I go?</i> Decyzje powrotne migrantów	183
9.2. <i>Polska, mój kraj...</i> Powrót do kraju pochodzenia	186
9.3. <i>Czego mi najbardziej brakuje?</i> Refleksje readaptacyjne migrantów	192

Rozdział 10

Wygrani czy przegrani? Autoanaliza doświadczenia emigracyjnego – podsumowanie	210
10.1. Kto wyjechał, kto wrócił?	211
10.1.1. Czynniki ekonomiczne – spełnieni ludzie drogi czy nienasyceń i wycofani?	212
10.1.2. Rozwój osobisty – podejmujący wyzwania obywatele świata?	214
10.1.3. Edukacja – aktywni kreatorzy?	215
10.1.4. Rodzina – zaadaptowani ludzie dwóch światów?	216
10.1.5. Wyjazd – plan czy spontan?	217
10.1.6. Jeżeli jechać, to nie indywidualnie	218

10.2. Bilans zysków, bilans strat	219
10.2.1. Rozwój osobisty – samodzielność i nowe doświadczenia	220
10.2.2. Język – poszerzanie granic własnego świata	221
10.2.3. Praca i finanse – rachunek musi się zgadzać	222
10.2.4. Życie prywatne – rodzina, ach rodzina.....	224
10.3. Z tarczą czy na tarczy?	226
Bibliografia	228
Streszczenie	243
Summary	245